

3. Kysymys

Voisiko ulkosuomalaisilla olla oma vaalipiiri, josta valittaisiin edustaja tai useampi Suomen Eduskuntaan?

Kokoomus:

Eduskuntavaaleissa Suomi on jaettu vaalipiireihin, millä pyritään takaamaan alueellinen edustavuus. Aika ajoin vaalipiiriä keuhustellaan maantieteellisen kattavuuden näkökulmasta. Vaalipiiriuudistuksia on toteutettu viime vuosina muutamia. Ulkosuomalaisten taustat ja tarinat ovat hyvin erilaisia. Osalla on vahva side jonnekin päin Suomea. Toiset taas ovat voineet olla useita vuosikymmeniä poissa Suomesta. Yhtä kaikki, ulkosuomalaiset ovat hyvin eritaustainen joukko. Tämän vuoksi oman vaalipiirin perustaminen ulkosuomalaisille olisi hankalaa. Nykykäytännön jatkaminen on näiltä osin perustellumpaa. On tärkeää, että ulkosuomalaisilla on tosiasiallinen mahdollisuus äänestää ja tätä kautta osallistua edustuksellisen demokratian toteuttamiseen. Helpoiten tämä tapahtuu jonkin jo olemassa olevan vaalipiirin kautta.

Keskusta:

Omaa vaalipiiriä tärkeämpänä Keskusta näkee sen, että ulkosuomalaisten käytännön mahdollisuuksia vaikuttaa Suomen asioihin muutoin parannetaan. Kirjeäänestyksen mahdollistaminen vaaleissa on tästä hyvä esimerkki. Nykyinen järjestelmä, jossa ulkosuomalainen lähtökohtaisesti äänestää siinä vaalipiirissä/kunnassa, jossa hänen viimeisin kotikuntansa Suomessa sijaitsee, on hyvä. On tärkeää, että puolueet ja valitsijayhdistykset asettavat vaaleihin ehdokkaita, joille myös ulkosuomalaisten asiat ovat tärkeitä.

SDP:

Lähtökohtaisesti pitäisi olla niin, että myös ulkosuomalaisten mielipide tulisi esiin eduskunnassa ja sen päätöksenteossa.

Toistaiseksi ulkosuomalaisten määrä erilaisissa maantieteellisissä yksiköissä ei ole saavuttanut merkittävästä määrästä huolimatta sitä tasoa, joka voisi laskennallisesti tuottaa kansanedustajapaikan Suomen eduskuntaan. Eli vaalitulanteessa äännet menisivät hukkaan, koska niiden kokonaismäärä ei tuottaisi yhdestä maantieteellisestä yhteisöstä laskennallisesti riittävää määrää ääniä, joka voisi taata paikan eduskunnassa.

Näin ollen voi pitää myös ulkosuomalaisten edun mukaisena, että he äänestävät nykykäytännön mukaisesti Suomen vaalipiireissä. Puolueille tämä toki asettaa velvoitteen pyrkiä saamaan listoilleen henkilöitä, joilla on kokemusta sekä ulkosuomalaisten asioista, että halua tehdä poliittista viestintää ja pitää aktiivisesti yhteyksiä ulkosuomalaisten suuntaan sekä olla vastavuoroisesti tultuaan valituksi olla viemässä ulkosuomalaisten asiaa parhain keinoin eteenpäin Suomen eduskunnassa.

Vihreät:

On vaikea nähdä tälle perusteluja. Ulkosuomalaiset edustavat monia eri arvoja, ajatuksia,

maailmankatsomuksia ja haaveita. He asuvat mitä erilaisimmissa olosuhteissa ja heidän toiveensa ja huolensa eroavat toisistaan. Heidän niputtamisensa yhteen vaalipiiriin ei tekisi oikeutta tälle. Ei ole jotain tiettyä yhtä "ulkosuomalaisen ääntä", vaan monia eri ääniä.

Vaalipiiriä tarkoitus on edustaa suhteellisen suppeita alueita, joilla voidaan katsoa olevan jokin yhteinen intressi ajettavana Suomen päätöksenteossa. On jossain määrin luontevaa nähdä, että esimerkiksi kaikkia Lapissa asuvia yhdistää tietty toive Lapin asioiden edustamiseen eduskunnassa. Ulkosuomalaisten asuma-alue sen sijaan on koko maailma.

RKP:

Tässä vaiheessa kysymys ei ole ajankohtainen. Nykyjärjestelmää, jossa saa äänestää siinä vaalipiirissä, jossa aiemmin on asunut, voisi kuitenkin kehittää. Monesti yhteys siihen vaalipiiriin on hyvin heikko pitkän ulkomailla oleskelun jälkeen, samalla kuin yhteys toiseen vaalipiiriin voi olla vahvempi.

Perussuomalaiset:

Ulkosuomalaiset ovat meille suomalaisia sanan varsinaisessa merkityksessä, emme kannata erillisen vaalipiirin muodostamista.

Vasemmistoliitto:

Suomen vaalilainsäädäntö ja perustuslaki lähtee siitä, että Suomen eduskunta valitaan vaalipiireittäin, jotka ovat Suomen rajojen sisäpuolella. Erillinen vaalipiiri ulkosuomalaisille olisi hyvin hankala toteuttaa eikä tarkoituksenmukaista.

Sininen tulevaisuus:

Omaa vaalipiiriä parempana ehdotuksena pitäisimme sitä, että ulkomailla asuva voisi valita vaalipiiriin vapaasti. Näin oman ehdokkaan löytäminen voisi olla helpompaa.